

Dirbtinis intelektas ir kūrėjų problematika – koks Kultūros ministerijos vaidmuo?

Projekto pristatymas teisinio
reguliavimo ir praktinio teisės
įgyvendinimo darbo grupei

Projekto vadovė: Agnė Mikštienė, Kurk Lietuvai

Projekto savininkė: Živilė Plyčiuraitytė Plyčiūtė, LRKM

Data: 2023-11-24

2023 lapkričio 24 d. projekto vadovė Agnė Mikštienė pristatė DI ir kūrėjų problematikos projektą bei tarpinius rezultatus teisinio reguliavimo ir praktinio teisės įgyvendinimo darbo grupei.

Susirinkimo tikslas – pristatyti projektą, nagrinėjantį praktinį atlygio autoriams klausimą už jų autorių teise saugomų duomenų panaudą DI sistemose, ir išklausti skirtingų sričių ekspertų nuomos šia tema.

Pristatymui parengtas PowerPoint pranešimas remiantis medžiaga surinkta:

- atliekant esamos situacijos analizę;
- apžvelgiant užsienio šalių ir organizacijų praktikas;
- papildant nauja informacija, surinkta po to, kai aukščiau išvardinti veiksmai jau buvo atlikti.¹

Susitikimo moderatorė: Simona Martinavičiūtė – LRKM Autorių teisės vyriausioji specialistė

Dalyviai: teisinio reguliavimo ir praktinio teisės įgyvendinimo darbo grupė.

Po pristatymo sekė trumpa diskusija, kurios metu buvo išreikštas susidomėjimas tema ir paminėta:

- abejonė duomenų gavybos išimties taisyklės pritaikymo tikslingumu kalbant apie duomenų panaudą DI sistemose. Autorių teisių turėtojai ir organizacijos kelia klausimus dėl skaidrumo.

Duomenų gavybos išimties taisyklė DI kontekste yra ginčytina. Galutinis atsakymas į šį klausimą dar nerastas.

- Galimybė duomenis „išimti“ iš DI sistemų (*Opt-out*), kas neatrodo lengvai prieinama.

Taip, tai neišspręstas klausimas, kuris yra nagrinėtas ir 2023-11-23 *Kluwer Copyright Blog'e*. Čia įžvelgiama problema, nes šiuo metu nėra aiškiai apibrėžtų standartų ar protokolų, kaip autorių teisių turėtojai galėtų efektyviai ir praktiškai išreikšti savo atsisakymą leisti naudoti jų kūrinius DI modelių mokymui. Plačiau:

[Generative AI and copyright: Convergence of opt-outs?](#)

- Atlygio klausimu yra sekamos iškeltos bylos (ne Lietuvoje). Kolkas jos yra pralaimimos, bet sprendimai nėra galutiniai.
- ES DI reglamentas neskirtas nagrinėti privačius autorių interesus.

Kitas projekto rezultatų pristatymas teisinio reguliavimo ir praktinio teisės įgyvendinimo darbo grupei numatomas 2024 m. kovo mėn.

¹ Autoriaus pastaba: kadangi tema yra aktuali ir gvildinama pasaulyje dabar, domėjimasis nauja informacija ir perspektyva yra būtinas siekiant

problemą suprasti teisingai ir ieškant realių galimų sprendimų būdų.